

— Az ígért szép szó, ha... (2. oldal).
— A szocialista ipar belső tartalékai. (2-3. oldal).
— Az újradí állami gazdaság párt-
alapszervezete felkészült a pártoktatási
évtárra. (3. oldal).
— Bíráló cikkek nyomán. (3. oldal).
— A Szovjetunió honvédelmi minis-
terének napiparancsa Ukrajna Orosz-
szággal való ujragyógyításának 300. év-
fordulója alkalmából. (4. oldal).
— A genfi értekezlet munkálatai. —
A május 22-iki ülés. (4. oldal).
— Harc az igaz ügyért. (4. oldal).
— Román művészek tanulmányutja a
Magyar Népköztársaságban. (4. oldal).
— Újabb francia sebesülteket szállí-
tottak el Dien Bien Fuból. (4. oldal).

A pártoktatási tanév sikeres befejezéséért

Fontos esemény előtt állnak a pártser-
vezetek: közeledik a pártoktatási tanév be-
fejezése. Az előkészítő időszak, valamint az
évtári megbeszélések nagyszerű alkalmat
nyújtanak a párttagok és párttagjelöltek szá-
mára, hogy az évi tanulmányban elmélyülje-
nek és lehetővé teszi, hogy a propagandis-
ták segítse a tanulókat a marx-lenini el-
mélet elsajátításában.

Igen nagyjelentőségű a kommunizmus
politikai-ideológiai felkészültsége abban a
harcban, amely a párt és a kormány gazda-
sági célkitűzéseinek megvalósításáért fo-
lyik, a dolgozók életszínterének hatékony
emeléséért. A pártoktatásnak a marxista
képzéssel párhuzamosan növekedik a pártunk
előlapot szerepe, erősödik a pártunk az
RMP KV 1953 augusztusi bővített plenáris
ülése által megjelölt feladatok gyakorlatba-
tízeltéért folyó harcban.

Ebben az évben a pártservezetek egész
sora az RMP KV 1953-54. pártoktatási tan-
évről vonatkozó határozatának szellemében
megvalósította tevékenységét a pártoktatás
irányításában. Így például az aradrajoni
pártbizottság behatárolta a párt-
tagok és propagandisták ideológiai nevelé-
sével. Rendszeresen irányítja a kádereket a
párt és kormány határozatainak elsajátítá-
sára, az oktatási programba foglalt témák
elmélyült tanulmányozására. Ennek eredmé-
nyeként számos tanuló kör és párttanfolyam,
— mint például az újradí állami gazdaság
esti tanfolyama, a magyarpecsikai kollektív
gazdaságban működő párttanfolyam, tanu-
mányi kör — összekapcsolja az elméleti
kérdéseket a munkahelyi gyakorlati felada-
taival.

Ebből a szempontból különösen tanulsá-
gosak azok a viták, amelyek az újradí áll-
ami gazdaság esti tanfolyam keretében
folytak le, amikor a belső tartalékok fel-
fedezésének és felhasználásának kérdését
tárgyalták. Valeriu Furduliu propagandista
vezette a vitát és nem elégedett meg az-
szal, hogy a résztvevők oszupán általánosan
vázolják a kérdést, hanem arra törekedett,
felfedezte a vitát és nem elégedett meg az-
szal, hogy a résztvevők oszupán általánosan
vázolják a kérdést, hanem arra törekedett,
felfedezte a vitát és nem elégedett meg az-
szal, hogy a résztvevők oszupán általánosan
vázolják a kérdést, hanem arra törekedett,

A számos eredmény mellett azonban egyes
körök és tanfolyamok működése azt mu-
tatja, hogy vannak még rajoni pártbizottsá-
gok és alapszervezetek, amelyek nem for-
dítanak kellő figyelmet a pártoktatásra, a
véleményre bízzák a párttagok, valamint a
tagjelöltek marxista-leninista nevelését, csak
alkalmilag és hiányosan ellenőrzik és irá-
nyítják a körök, valamint a tanfolyamok
vita tartalmát.

Igy például Gurahonononban a pártok-
tatást formálisan és bürokratikusán irányi-
tották. Ennek következtében számos rész-
vevő nem látogatja rendszeresen a körö-
ket és tanfolyamokat, sőt egyes esti tan-
folyamok (Voivodeni, Tisza és más község-
beliek), feloszlottak a tanév befejezése előtt.

Egyes pártservezetekben éppen azt ha-
nyagolják el, ami a pártoktatás lényege: az
eszméi tartalmát. Ezért egyes pártoktatási
körökben még mindig nem történt meg a
szükséges fordulat abban az irányban, hogy
a pártpropagandát összekapcsolják a szo-
cializmus építésének gyakorlati kérdéseivel.

Az SzKP történetét tanulmányozó körök-
ben még mindig előfordul, hogy egyes kér-
déseket betűragó módon tárgyalnak. Nem
öröszik ki, milyen gazdag tanulságokat von-
tak pártunk az SzKP-jának gyakorlatából,
nem mutatnak arra rá, hogyan alkalmazza
pártunk alkotó módon ezeket a tanulságo-
kat országunk sajátos körülményei között.

Különösen az esti tanfolyamokon akad-
nak egyes propagandisták, akik meglege-
senek azzal, hogy a hallgatók általános-
ságban érvényes kérdéseket sorolnak fel, el-
ismerték a megadott kérdéscsoportokra vo-
natkozó tényeket és példákat, anélkül, hogy
a párt és a kormány határozataiban elmé-
lyüljenek és kifejteneik, hogyan kell a párt
politikáját a gyakorlatban megvalósítani.
Egyes esti tanfolyamokon, mint például a
kesszini kollektív gazdaságban és Gurahon-
onban, a pártpropagandisták nem költik fel
a kommunizmusban a tanulmány iránti ér-
deklődést, hanem éppen ellenkezőleg, helye-
len módszerekkel elvonják a tanulás ked-
vét.

Szükséges tehát, hogy a rajoni pártbizottsá-
gok és alapszervezetek a tanév hátralévő
részében határozottan harcoljanak a pártokta-
tás minőségének megjavításáért, a pártpro-
pagandának a gyakorlattal való összekap-
csolásáért.

A pártpropaganda nem öncél. A párt-
oktatásnak elő kell mozdítania, hogy fo-
kozódjék a kommunizmus és pártoktatási
felkészültségére a reájuk bízott feladatok
teljesítése iránt, s növekedjék a törekvés,
hogy munkájukat szüntelenül magasabb
színterrel emeljék. A pártpropagandát
szervesen össze kell kapcsolni az élettel,
azokkal a feladatokkal, amelyeket az RMP
KV 1953 augusztus 19-20-iki és 1954 áprí-
lis 19-iki plenáris ülése kijelölt. A párt-
propaganda feladata, hogy állandóan ében
tartsa az érdeklődést számos fontos kérdés
iránt: a pártélet kérdéseit, gyakorlati-gazda-
sági kérdéseket, mint például a vállalatok
szocialista gazdálkodása, a munkásszítly és
a dolgozó parasztság szövetségének
alapját képező árucseré életkötése a falu
és város között, hogyan lehet a mezőgaz-
daságnak és a könnyűiparnak viszonylagos
elmaradottságát felszámolni, hogyan lehet
növelni a mezőgazdasági termelést és a
közhasználatú cikkek gyártását.

A pártoktatási év eredményes befejezése
szükségessé teszi, hogy a pártservezetek és
elsősorban a városi és rajoni pártbizottsá-
gok naponta foglalkozzanak a pártoktatás
konkrét irányításával és ellenőrzésével.

Ajánlatos, hogy a városi és rajoni párt-
bizottságok munkaterv alapján előadásokat
és konzultációkat szervezzenek az oktatási
év során meg nem értett kérdésekkel kap-
csolatosan. Az alapszervezeti üléseken vi-
tassák meg a pártoktatás menetét és hoz-
zanak határozatot a munka megjavítása ér-
dekében.

Ebben az időszakban különösen fontos
feladat a tanulmányi körök és tanfolyamok
évtári megbeszéléseinek helyes megszerve-
zése. Az évtári megbeszéléseknek az a fel-
adata, hogy segítséget nyújtsanak a rész-
vevők ismereteinek elmélyítésében, új is-
meretek megszerzésében és egyes meg nem
értett kérdések tisztázásában. Ezért célszerű,
hogy ezeken a megbeszéléseken csakis a
legfontosabb elméleti, gazdasági és pártkérdé-
sekről foglalkozzanak. A propagandisták ne
szorítkozzék gépiesen a megadott kérdé-
sekre, hanem igazodjék az oktatási kör tag-
jainak színvonalához. Ne tévesselek szem-
előli, hogy ezeknek az évtári megbeszélé-
seknek elvtársi szellemű megbeszélések to-
májában kell lefolyjniuk.

A pártoktatási év eredményes befejezése
érdekében a rajoni és városi pártbizottsá-
gok kötelessége, hogy a propagandistákat
alaposan előkészítsék. A propagandistáknak
alaposan ismerniük kell egy a szeméniar-
muk főbb kérdéseit, mint a szeméniar-
muk vezetésének legjobb módszereit. A szemé-
niar-
muk előkészítését a legteljesebb párt-
aktivistákra kell bízni, akik mind a szükséges
elméleti felkészültséggel, mind pedig
gazdag gyakorlati tapasztalatokkal rendel-
keznek.

Miután a felvakon a pártoktatási év
május 30-ig, városokon pedig csak június
30-án befejeződik, szükséges, hogy elsősor-
ban a falusi tanulmányi körökre fordítsunk
figyelmet és a rajoni pártbizottságok első-
sorban a falusi alapszervezeteknek nyújtsa-
nak támogatást.

A párt elvárja a tanfolyam résztvevőitől,
a párttagoktól és tagjelöltektől, hogy szor-
galmatosan dolgozzanak, minél behatódiban
elsajátítsák és a gyakorlatban alkalmazzák
az előadott anyagot. A propagandisták fel-
adata, hogy a meg nem értett kérdéseket
tisztázza céljából kollektív megbeszéléseket
szervezzenek és egyénileg segítsék mind-
azokat, akik az oktatási év folyamán gyen-
gélbelenek mutatkoznak.

A tanév befejezésével kapcsolatos propa-
gandamunka irányuljon teljes egészében ar-
ra, hogy a kádereket és párttagok részvételét
növelje a párt és a kormány politikájának
alkalmazásáért folytatott harcban.

Megtakarításokkal a terv teljesítéséért

Ésszerű gazdálkodás a villanygyárban

A villanygyár munkásai és technikusai
újratart vezettek be a villanyszolgáltatás
fennakadás nélküli folytonossága érdekében
Vuchetich János olyan ventilátort szerkeszt-
tett, amellyel a szén szállítását és megisz-
títást a portól. A szén ugyanis eddig igen
sok nedves földet tartalmazott, ami elfoj-
totta a tüzet és így a szén nem égett el tel-
jes egészében. Az említett szerkezettel és
más ehhez hasonló intézkedés bevezetésével
áprilisban 30.000 lej értékű szénét takari-
tottak meg. A kazánházban dolgozó négy
takarékossági brigád közül kint a „No-
vember 7” brigád, Gusat Cornel műszaki
vezető brigádfelölssel az élen. Ez a brí-
gád 12.134 lej értékű szénét takarított meg.

A hulladékot is felhasználják az „Otelul” szövetkezetben

A belső erőforrások feltárásáért az „Ote-
lul” szövetkezet dolgozói több javaslatot
terjesztettek elő, amelyeket már alkalmaz-
nak is a termelésben. Ezzel elősegítették a
termelés fennakadás nélküli menetét és a
nyersanyag megtakarítását.
Heiberger Mihály és Dragan Petru java-
solták a cipzár készítésénél lehulló anyag
újra felhasználását és az autókhoz zá-
rak és kulcsok készítését. Így a nyersanyag
használatát 5 százalékkal csökkentették és
ezáltal egy hónap alatt 532 lej anyagmeg-
takarítást értek el.

A „Junius 11” brigád sem maradt el a
takarékosság terén. Ők 7854 lej értékű szén-
et takarítottak meg áprilisban.

Manusz Imre és Rigó László csoportja-
val egyfázisos áramátalakítót készítettek, a-
melynek segítségével kipróbálják a magas-
feszültségű áramvezeték szigetelő porcelá-
nlanjait. Ezzel az újítással megismerik min-
den porcelánizigelő ellenálló képességét.

A belső erőforrások felhasználásával
megoldódott a vezeték-hálózatban dolgozók
jó ellátása. A vonalcsoportok minél jobb élet-
működésének érdekében ugyanis egy moz-
gókönyhat létesítettek belső tartalékokból,
amely terepkiállítás közben meleg étellel
látja el a munkásokat.

Az ültöde dolgozói javaslatára az elhasznált samott-kéglakat porrá törlik és felhasználják az olvasztókamencák javításához. Helyre építéséhez. Ezzel elősegítették az olvasztókamence gyorsabb építését.

Az „Otelul” szövetkezet az augusztus
19-20-iki plenáris ülés határozata nyomán
átért a közszükségleti cikkek gyártására.
Legutóbb fűszerdarálókat és petróleumlámpá-
hoz szükséges szűkeket gyártottak. Rövi-
desen ráternek a gyümölcs- és paradicsom-
paszírozógépek gyártására is.

Értékes megtakarítások

A CFR fűtőház dolgozói a nyersanyag és
fűtőanyag megtakarításával, a mozdonyok
minél jobb karbantartásával járulnak hozzá
népgazdaságunk fejlesztéséhez.
Gavra Ioan, a 230.228 számú mozdony
vezetője munkájában a szovjet módszereket
alkalmazza, s ezáltal nagymennyiségű fű-
tőanyagot takarít meg. A Desincrustant
vegyszer alkalmazásával a kazán oldálára
nem rakódik le a vízkő és ugyanakkor ma-
gasabb hőmérséklet érhető el kevesebb fű-
tőanyag használatával. Ezzel sikerült áprí-
lis hónapban 60 tonna szénét megtakarí-
tani s a mozdonyvezető 997 lej jutalomban
részesült.

Vidican Petru mozdonyvezető és Selejan
Florea fűtő a szovjet módszerek alkalmazá-
sával ugyancsak 60 tonna szénét takarítottak
meg egy hónap alatt. Ezért a meg-
takarításért Selejan Florea fűtő 602 lej
penzt jutalmat kapott.

A borossebesi CEC támogató bizottság versenyfelhívásának visszhangja

Május 16-án a Pesac község néplajcsa
mellett működő CEC támogató bizottság
ünnepi nagygyűlést szervezett, amelynek ke-
retében feldolgozták a Borossebes község né-
plajcsa mellett működő CEC támogató bi-
zottság augusztus 23. tiszteletére közzétett
szocialista versenyfelhívását.

A versenyfelhívás feldolgozása után a
nagygyűlésen felolvasták a Pesac község
néplajcsa mellett működő CEC támogató
bizottság választát. A választást kintünk, hogy
Pesac község dolgozó parasztjai augusztus
23. tiszteletére válladják: a község egyetlen

gazdasága sem marad CEC betárléknyv nél-
küli.

A választ a gyűlés résztvevői egyhangu-
lag elfogadták.

A CEC támogató bizottság a felvilágosító
munkában felhasználja Pesac község faliuj-
ságát, ugyanakkor megbeszéléseket tart a
kulturálthozban és egyéni felvilágosító mun-
kát is végez.

Hasonló választásokat küldtek meg Obese-
nyó, Bolgáros, Perjámos, Sándorháza, Gra-
bác, Gelu, Nagyszentpéter, Vahány és
Nagyörs község dolgozó parasztjai is.

A Koreai NDK Legfelső Népgyűlésének Elnöksége érdemrenddel tüntette ki hazánk több vezetőszemélyiségét

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
Legfelső Népgyűlésének Elnöksége ér-
demrendekkel tüntette ki pártunk és kormá-
nyunk, valamint különböző tömegszerveze-
teink vezetőit és a Román Népköztársaság
más személyiségeit. Az érdemrendeket
szombaton, május 22-én ünnepélyes kere-
tek között adták át a minisztertanács épü-
letében.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
„Állami lobogó” érdemrendjének I. osz-
tályával tüntettek ki a következő elv-
társakat:

Gheorghe Gheorghiu-Dej, dr. Petru Gro-
za, Gheorghe Apostol, Iosif Chisinevski,
Mogyorós Sándor, Chivu Stoica, Miron
Constantinescu, Emil Bodnăras, Petre Bo-
rilă, Constantin Pirvulescu, Dumitru Co-
liu, dr. C. I. Parhon akadémikus, Mihail
Sadoveanu akadémikus, N. Gh. Lupu aka-
démikus, Simion Bughici.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
„Állami lobogó” érdemrendjének II. osz-
tályával tüntettek ki a következő elv-
társakat:

Nicolae Ceausescu, Muzsik Mihály, Lju-
ba Chisinevski, Leontie Răutu, Sorin To-
ma, Constantina Crăciun, Leontin Sejan,
Mihail Rosianu, Stelian Moraru, Petre
Constantinescu-Iasi, Justinian Marina, Ilie
Murgulescu, D. Danielopolu akadémikus,
Vasile Musat, Alexandru Birlădeanu, Teo-
dor Rudescu.

A kitüntetések átadása után Den Em, a
Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
nagykövete beszédet mondott. Tölmácsolta
a koreai népek, a Koreai NDK Legfelső
Népgyűlésének és miniszteri kabinetjének
köszönését a román nép által a koreai
népnek nyújtott segítségért és melegen üd-
vözölte a kitüntetetteket.

Válaszában Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs,
a minisztertanács elnöke, tölmácsolta a
román népek a koreai nép iránti szolidari-
ritását és őszinte barátságát és a kitün-
tetettek nevében köszönetet mondott a Ko-
reai NDK Legfelső Népgyűlésének El-
nöksége által adományozott magas kitün-
tetésekért. (Agerpres.)

Az ígéret szép szó, ha...

Ragyogó napsütéses reggelre ébredtek Fazekasvársánd dolgozó parasztjai május 16-án. A nap élető sugárjai jövedve derítették a község apraját-nagyját. A kultúr-csoportnak tagjai Szentannára készülődtek a körzeti kultúrversenyre.

Kultúr-csoportunk tagjai a Szentannán elért siker után jó kedvvel készülődtek Szapárligetre, ahol a délutáni órákban, — az előzetes megegyezés alapján, — egy háromfelvonásos színdarabot és népi táncokat kellett bemutatniuk.

Szapárliget tizenhat kilométerre fekszik Fazekasvársándtól. Ezért a fazekasvársándi kollektív gazdaság rendelkezésünkre bocsátotta tehérgépkocsját.

Utnak indultunk... Vidám nótaszó hangzott fel. Az ifjak vig dala azonban hamarosan megszűnt, mert Fazekasvársándtól mintegy három kilométerre zökkenve megállt az autó. Szerencsére volt pótkerek, s csoportunk tovább haladhatott. A délutáni órákban érkezünk meg Szapárligetre, kissé fáradtan, hiszen három kilométert gyalog tettünk meg, mert a pótkerek gumija is kipukkadt. De ez nem keserített el bennünket. Vigasztalt annak a gondolata, hogy Szapárligeten bizonyára meleg fogadtatásban részesülünk majd.

Sajnos, elképzeléseink nem váltak valóra. Senki sem várt bennünket. Hamarosan kiderült az oka: labdarúgó mérkőzés volt éppen ebben az időben és mindenki a sporttelepen tartózkodott, természetesen a kultúrothon igazgatója, Lévai Sándor elvtárs is.

Az autót vezető és több „óvatoss” ember tanácsára elhatároztuk, hogy visszafelé el sem indulunk az autóval, hanem szekereket kérünk a szapárligeti néptanácsától. A biztonság kedvéért már este 6 órakor felhívtuk telefonon községünk néptanácsát, amely meg is ígerte számunkra a szekereket. Akaratlanul is a régi közmondás ju-

tott eszünkbe: „Az ígéret szép szó, ha megtartják úgy jó...”

Az előadás után újra érdeklődtünk telefonon a szekerek sorsa felől. Ekkor kellemtelen meglepetés ért bennünket. A telefonál más jelentkezett, nem az, akivel délután beszélünk. Semmit sem tudott kérésünkről, de megígerte, hogy intézkedik. Ez most már a második ígéret volt.

Csoportunk tagjai — mivel úgy sem tehettek mást — résztvettek a műsor után rendezett elvtársi összejövetelen, táncoltak, szórakoztak. Arcukról azonban aggódást lehetett leolvasni. Mindenki arra gondolt, hogy jól érzi itt magát, de hogyan kerül majd haza?

Hajnalgig még háromszor telefonáltunk Fazekasvársándra, de a szekerek csak nem érkeztek meg. Lassan teljesen megvirradt, majd később megeredt az eső. Türelmünk még mindig nem fogyott el, hiszen joggal arra gondoltunk, hogy ha nem segít a fazekasvársándi néptanács, segít a szapárligeti. Nagy Sándor elvtárs, a szapárligeti néptanács végrehajtó bizottságának elnöke ezt meg is ígerte. Ez volt tehát a harmadik ígéret. Bizalmunk eziránt reggel negyed kilencig tartott. Ekkor vállvonogatás közepette hozták tudtunkra, hogy nem adhatnak semmiféle járművet. Elkeseredetten, gyalog indultunk a 16 kilométeres utunk.

A történetek után kultúr-csoportunk tagjai jogosan teszik fel a kérdést: Összegezve, tehát a kulturmunka a távgyaloglás-e? Nyilvánvaló, hogy nem! Szégyen elvárni, hogy a fazekasvársándi és a szapárligeti néptanácsok végrehajtó bizottságai a jövőben a kulturmunka hatékonyabb támogatásával közzöriék ki ezt a csorbát.

Gagyí György,
levelező.

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: május 30-ig: Úr mindenáron. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: május 25-ig: Nicholas Nickleby. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: május 30-ig: Elő a családfelelő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: május 30-ig: Az elítélt fele. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDOK” mozi: május 28-ig: A tengelió milliómosok. — Mások egyedül vannak a világon. — Aktuális híradók. Előadások: 3 órától folytatódólagosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): május 25-én: Proletár nő. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): május 25-én: Az ukrán művészet mestereinek hangversenye. — Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

Május 26-tól június 2-ig bemutatásra kerül „A Román Népköztársaság” című új román színes filmalkotás.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): május 26-ig: Ciao I-man.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): május 26-ig: A felszabadulás ünnepe.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): május 25-én: Az Albán Népköztársaság.

A szocialista ipar belső tartalékai^{*)}

Minden munkafolyamat szükségszerűen három elemet foglal magában:

- a) a céltudatos emberi tevékenységet, vagyis magát a munkát;
- b) a megmunkálásra kerülő tárgyat (munkatárgyat);
- c) a munkaeszközöket, amelyeknek segítségével az ember megmunkálja a munkatárgyat.

A munkaeszközök és a munkatárgyak együttevő alkotják a termelőeszközöket.

A termelőeszközök a felosztása munkaeszközökre és munkatárgyakra a munkafolyamatban betöltött különböző szerepük alapján történik.

A munkaeszközök és a munkatárgyak közötti különbségnek, amely minden termelőmódban megtalálható, az illető történelmi jellege van. A tőkés gazdaságban például, a termelőeszközök kapitalista tulajdona következtében, ez a különbség az állítóké és a forgatóké közötti különbség formájában jelenik meg; mindkettőt a tőkés a munkások kizsákmányolására használja fel.

A szocialista társadalomban a termelőeszközök szocialista tulajdonban vannak: vagy állami tulajdonban, mint össznépi tulajdon, vagy szövetkezeti tulajdonban, mint csoporttulajdon. A szocialista társadalomban megszűnt az ember ember általi kizsákmányolása. Ellentét tehát a tőke is, mint a bér munkások kizsákmányolásának alapuló termelőmód jellegzetes gazdasági kategóriája. A termelőeszközök a szocializmushoz a szocialista vállalatok produktív alapja. A munkaeszközök és a munkatárgyak közötti különbség más formát ölt a szocialista társadalomban, mint a kapitalista rendszerben.

A szocialista termelésben a munkaeszközök és a munkatárgyak gazdasági szempontból, a termékek előállításában való

részvétel szempontjából, mint a termelés állóalapjai és forgóalapjai különböznek egymástól.

A szocialista vállalat állóalapjait az államiól kapott munkaeszközök értéke alkotja. Noha a szocialista gazdaságban ezek a munkaeszközök nem árú, a vállalatok jó ügyvezetése érdekében értéküket pénzben határozzák meg. A munkaeszközökhöz tartoznak: az épületek és a termelési berendezések, az erőműberendezések, a gépek és szerszámok, a szállítóeszközök, stb. A munkaeszközök jellehet részt vesznek a termelési folyamatban, értéküket fokozatosan, részletenként, kopásuk arányában viszik át az előállított termékre.

A szocialista vállalat forgó alapjai alatt a szocialista vállalat rendelkezésére álló munkatárgyak (nyersanyag, segédanyag, üzemanyag, stb.) értéke értendő. A munkatárgyak a termelési folyamatban teljesen elhasználódnak és értékük át megy az előállított termékekre. A termelési folyamatból kiküldött termék értékét, akár árú ez, akár nem, pénzben fejezik ki az előállításához felhasznált forgóeszközök teljes értéke és a felhasznált állóeszközök kopásának mértéke alapján.

Az álló- és forgóalapok alkotják a vállalat produktív alapjait, amelyek állandóan részt vesznek a termelésben. Ezeket az alapokon kívül azonban minden vállalat rendelkezik késztermékekkel, amelyek fogyasztásra — akár termelő, akár egyéni fogyasztásra — vagyis másszóval értékesítésre várnak és rendelkeznek továbbá a termékek értékesítéséből származó pénzüsszeggel. E késztermékek és pénzüsszgek nem a termelés, hanem az áruforgalom körébe tartoznak. Ezek alkotják a vállalat forgalmi alapját.

A vállalat produktív és forgalmi alapjai állandóan cserélők szerepüket. A produktív alapok a termelés folyamán átalakulnak késztermékké, vagyis forgalmi alapokká. A késztermékek eladásra kerülnek és pénzre változnak, a pénz pedig megint termelőeszközzé alakul át. Így a forgalmi alapok újabb produktív alapokká lesznek. A produktív alap tehát szakadatlanul forgalmi

SPORT

Győzelmet érdemelt volna a Fl. Roşie UTA Petrozsényban

A labdarúgó bajnokság „A” csoportjában az aradi textilgyáriak Petrozsényban vendégszereltek és első pontvesztésüket szenvedték el. A Fl. Roşie UTA azonban ezen a mérkőzésen is jobban játszott ellenfelénél és győzelmet érdemelt volna. A forduló egyébként számos meglepetést hozott: a temesvári Locomotiva vereséget szenvedett Sztálinvárosban, a kolozsvári Stiinta Aranyosgyéresen, a Hadsereg Központi Háza pontot veszített Nagyváradon, a temesvári Stiinta is csak döntetlent ért el a Flacara Ploesti ellen. A táblázat a következőképpen alakult:

Fl. Roşie UTA	8	7	1	—	14	4	15
Dinamo Bukarest	7	5	1	1	21	11	11
Hadsereg Közp. Háza	8	5	1	2	12	8	11
Locomotiva Temesvár	9	4	2	3	16	9	10
Locomotiva Bukarest	9	5	—	4	15	13	10
Stiinta Kolozsvár	9	4	1	4	10	11	9
Minerul Petrozsény	9	3	3	3	7	10	9
Stiinta Temesvár	7	1	6	—	7	6	8
Flacara Ploesti	9	3	2	4	8	9	8
Metalul Aranyosgyéres	9	3	2	4	7	8	8
Locomotiva RATA	9	3	1	5	12	15	7
Dinamo Sztálinváros	9	2	2	5	7	13	6
Metalul Vajdahunyad	9	1	3	5	8	19	5
ICO Nagyvárad	9	—	3	6	6	14	3

Beszámolóink:

Fl. Roşie UTA—Minerul Petrozsény 0:0

Szép időben, 8000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelyen az aradi csapat lénye-

gesen jobb volt ellenfelénél. Az aradi csapat győelmét a petrozsényiak védelme a durvaságig menő keménységgel akadályozta meg. Az aradi csapat számára több jó helyzet kínálkozott, de Criznic, a Minerul kapusa, nagyszerűen védett. A második félidő 38. percében Váci négy ellenfelet is átjártott és már csak egyedül volt a kapussal szemben, amikor Vasu, a petrozsényiak középhátvédje hátulról belerugott a középcsatár lábába. A játékevezető a kaputól alig 8—10 méterre levő akciót 11-es helyett 16 méteres szabadrugást ítélt. Az aradi csapatból Dusan, Farmati, Serfőző, Kapás, Váci és Mercea a legjobbak, a petrozsényiaknál Criznic, a két Farkas és Paraschiva tündek ki. Biró Draghici Ilie (Bukarest). A textilgyáriak a következő összetétellel csapattal játszottak: Kiss — Szűcs, Farmati — Kapás, Dusan, Serfőző — Popa, Don, Váci, Mercea, Dumitrescu.

A többi eredmények: Locomotiva Bukarest—Metalul Vajdahunyad 3:1, Dinamo Bukarest—Locomotiva RATA 4:2, ICO Nagyvárad—Hadsereg Központi Háza 1:1, Stiinta Temesvár—Flacara Ploesti 1:1, Dinamo Sztálinváros—Locomotiva Temesvár 1:0, Metalul Aranyosgyéres—Stiinta Kolozsvár 2:0.

A „B”-csoportban

Constructorul—Metalul Resica 1:0 (1:0)

Vasárnap délelőtt játszották le a mérkőzést és az aradi csapatnak sikerült a győzelmet kiharcolnia. A resicaiak ezúttal fegyelméletlenül játszottak és gyakran velenedtek sportszerűtlenségekre. A mérkőzés egyetlen gólját a 27. percben Mateon szerezte védelmi hibából. A győztes csapatban Jacob, Vass, Popescu és Mateon a legjobbak, míg a resicaiaknál Purcica, Calomir és Urcan tündek ki. Az aradi csapat összeállítása a következő volt: Jacob — Walke-

Vass — Acs, Popescu, Boariu — Colarescu, Mateon, Reinhardt, Carpinet, Wezstróczy (Patru). Paunescu (Craiova) játékevezető nagyon gyengén bíráskodott, ítéletei mindkét csapatot sújtották.

A többi eredmények: Locomotiva Nagyvárad—Fl. Roşie Kolozsvár 1:0, Metalul Nagyványa—Dinamo 6 Bukarest 4:1, Avintul Szászrégen—Locomotiva Kolozsvár 1:0, Progresul Szatmár—Locomotiva Arad 1:0, Metalul Nagyvárad—Minerul Lupény 1:0.

A magyar válogatott ismét legyőzte Angliát

Magyar NK—Anglia 7:1 (3:0)

Budapesten, 92.000 néző előtt játszották le a nagy érdeklődéssel várt mérkőzést, amelyen a magyar labdarúgók ismét belga-zolták felsőbbbségüket és megsemmisítő vereséget mértek az angol együttesre. Már a 8. percben Lantos szabadrugásból lőtte az első gólt, melyet a 21. percben Puskás, a 30. percben Kocsis góljá követett. Szünet után a 11. percben Kocsis, a 14. percben

Tóth II. a 17. percben Hidegkuti góljaival már 6:0 az eredmény, amikor a 24. percben Broadis révén szépít az angol csapat. A végeredményt a 28. percben Puskás állította be. A magyar csapat még ebben az arányban is megérdemelte a győzelmet. Legjobbjai: Grosics, Lantos, Lóránt, Kocsis és Puskás voltak, míg az angol csapatból Byrne, Wright és Dickinson tündek ki. Biró Bernárdi (olasz).

alappá, a forgalmi alap pedig produktív alappá alakul át. Szakadatlan keringésről van szó, amelynek a megismétlődését Marx körforgásnak nevezte. A vállalat alapjai állandóan forognak és minél gyorsabb ez a körforgás annál több termék készül, annál több jövedelme van a vállalatnak. Ezért van olyan nagy jelentősége a vállalati alapok gyorsabb körforgásának.

A produktív alapok körforgásában azonban megkülönböztetést kell tenni a különböző alkotó elemek sajátosságai szerint. A gép több éven át működik és sok termelési ciklusban vesz részt. Ezzel szemben a nyersanyag egyetlen termelési ciklus folyamán elhasználódik. Az állóalapok tehát az újratermelés sok ciklusa folyamán csak egy körforgást végeznek, míg a forgóalapok az újratermelés egyetlen ciklusában is teljes körforgást írnak le.

Ebből a szempontból a forgóalapok hasonlítanak a forgalmi alapokhoz, amelyek az újratermelés egy ciklusában szintén teljes körforgást írnak le. Ezért a forgóalapokat és a forgalmi alapokat együttevő a vállalat forgóeszközöknek nevezzük.

Ezeknek az elméleti megfontolásoknak igen nagy gyakorlati jelentőségük van a vállalatvezetők számára, akiknek mindent el kell követniük a forgóeszközök körforgásának meggyorsításáért.

A szocialista vállalatok állóalapjai és forgóalapjai a társadalmi munka tartalékai, amelyekkel a szocialista állam látja el vállalatait, hogy teljesíthessék az állami terv rájuk eső részét.

A szocialista társadalomnak nagy érdeke fűződik a társadalmi munkával való sokoldalú takarékoskodáshoz, mert ez lehetővé teszi a termelés szakadatlan növelését és tökéletesítését. „Az idővel való takarékoskodás — írta Marx — csakugy, mint a munkaidő helyes elosztása a különböző termelési ágakban, a kollektív termelés alaptörvénye. A szó szoros értelmében törvényé válik.”

A társadalmi munkával való takarékoskodás feltételezi mind az élő munkával, mind pedig az elhasznált munkával, a munkaeszközökben és a munkatárgyakban testet öltött munkával való takarékoskodást.

A szocialista társadalomnak óriási lehetőségei vannak az élő és a materializált munkával való takarékoskodásra. Ezeket a

lehetőségeket nevezzük általában a szocialista termelés belső tartalékainak.

Belső tartalékon tehát a termelés növelésének azokat a lehetőségeit értjük, amelyekkel a szocialista vállalatok rendelkeznek az állóalapok, a forgóeszközök és a produktív munkaerő kihasználásának megjavítására.

A termelés növelése, a munkatermelékenység emelése, az önköltség csökkentése és a termékek minőségének megjavítása lényegében az álló- és forgóalapok minél észszerűbb kihasználását jelenti.

Molotov elvtárs az SzKP(b)P XVIII. összejövetési konferenciáján a szocialista vállalatok álló- és forgóalapjainak jobb felhasználásával kapcsolatban a következőket mondotta:

„A felszerelés, a szerszámok, az anyagok, nyersanyagok és a fűtőanyag helyes felhasználása döntő jelentőségű a vállalat termelési sikereinek szempontjából. A szocialista vállalatok álló- és forgóalapjai felhasználásának állandó javítása a belső tartalékok kiapadhatatlan forrása. Ezeket a tartalékokat pedig teljes egészükben az öt éves terv és a villamosítási terv szolgálataiba kell állítani.”

A termelés belső tartalékainak mozgósításával vállalatunk az állóalapok, a forgóalapok és a munkások számának növelése nélkül is fokozhatja a termelést és csökkentheti az önköltséget. A vállalatok belső tartalékainak feltárása és kihasználása tehát igen célravezető és hatáson eszköz, hogy meggyorsítsuk a szocialista építés fejlődési ütemét. Eppen ezért a tartalékok mozgósítása igen nagyfontosságú feladat.

A szocializmus felépítésének és a kommunizmus építésének szövet tapasztalatai meggyőzően beszélnek arról, hogyan növekv a termelést és a munkatermelékenységet a termelési alapok észszerű, tudományos felhasználása.

Meggyőző ebből a szempontból népköztársaságunk tervgazdaságának öt éves gyakorlata is. Ebben az időszakban hatalmas építőmunkát fejtettünk ki és a népgazdaságban rendkívül nagy beruházásokat eszközöltünk. A termelést azonban csak kis részben növeltük az új termelési kapacitások, üzembehelyezésével. A termelés növekedését igen jelentős részben ipari vállalatunk belső tartalékainak feltárásával és kihasználásával érték el.

*) Szemelvények „A vállalatok belső tartalékainak mozgósításáról” című könyvből (Mobilizarea rezerveilor interne ale întreprinderilor. Editura pentru Literatură Politică.) A könyvet C. Loncear szerkesztette és rövidesen magyar nyelven is megjelenik.

Pártélet

Az ujaradi állami gazdaság pártalapszervezete felkészült a pártoktatási évvizárra

Néhány nap múlva megkezdődnek a falusi pártoktatási körökben az iskolai évvizárral megbeszélések.

Tartományunkban a legtöbb alapszervezet keleti időben megtette a szükséges gyakorlati intézkedéseket, hogy a pártoktatási körök és tanfolyamok sikerrel zárhassák a tanévet. Ezekhez tartozik az ujaradi állami gazdaság pártalapszervezete is.

Az alapszervezet még ezev február végén elemezte a pártoktatás menetét. Ez alkalommal számos hiányosság is felszínre került, többek között a tanfolyam látogatottságának elégtelensége. A megbeszélések és a párttagok javaslatai után az alapszervezet elhatározta, hogy minden egyes párttagot 1-2 hallgató rendszeres mozgósításával biz meg. Ennek eredményeképpen a látogatottság közel 100 százalékosra emelkedett.

Ezenkívül az alapszervezet a propagandisták számára feladatként tűzte ki, hogy elbeszélgesse azokkal a tanfolyami hallgatókkal akik a pártoktatási előadás napján a terepen tartózkodtak, ismertessék velük egyénileg az előadott leckeiket, s igazítsák utba őket, hogyan tanulmányozzanak. Ennek következtében az esti tanfolyam szép eredményeket ért el, a tanfolyam hallgatói nagymértékben gyarapították ismereteiket.

Az ujaradi állami gazdaság pártalapszervezete hasonlóképpen intézkedett, hogy a pártpropagandát megjavítsák, s az elméleti összekötő a szocializmus építésének gyakorlatával.

A tanfolyam hallgatói fokozott lelkiismeretességgel tanulmányozták a forrásanyagokat, az előadások alkalmával és az egyéni tanulmányozás folyamán jegyzeteket készítettek, ami hozzájárulhat ahhoz, hogy a

megbeszélések során az anyagot alaposan megvitathassák.

Az eredmények elérésében nagy része van a propagandistának is, aki alaposan felkészült úgy a leckeire, mint a megbeszélésekre, állandóan javította előadási módszerét. Ez hozzájárult ahhoz, hogy a tanfolyam valamennyi hallgatóját bekapcsolja az összes kérdések megvitatásába. A propagandista nagy gondot fordított arra, hogy úgy az előadások, mint a megbeszélések alkalmával az elméleti kérdéseket az állami gazdaság előtt álló gyakorlati feladatokkal kapcsolja össze. A hektáronkénti terméshozam fontosságáról szóló előadás során például rámutatott arra, hogy gazdaságukban ezt csakis az agrotechnikai szabályok mér alaposabb alkalmazásával lehet elérni. A propagandista ezt konkrét példákkal világította meg. Az állami gazdaság sárgi alosztályánál az elmúlt évben traktorokkal végezték az őszi mélyszántást, idejében vetették, háromszor végeztek gépi kapálást és egyszer kapáltak kézíerővel, 50 hektár területen hektáronként 3300 kiló átlagos kukoricatermést értek el, tehát 7-800 kilóval többet, mint a községbeli egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztlak.

Miután az elméleti kérdéseket a szocializmus építésének gyakorlati problémáival kapcsolják össze, a tanfolyam legtöbb hallgatója, köztük Sekreny Ilona, Gogu Maria, Szaic Gyula, Minecan Teodor, Juncu Ioan, Bizău Ioan és mások, akik a tanulási terén élen járnak, a gazdaság keretében, a munkában is élenjárókká váltak. Bizău Ioan eltraktoros például a gyakorlatban alkalmazza a tanultakat. Május 17-ig sikerült tervét 102 százalékban teljesítenie és ugyanakkor jöminőségű munkát végzett. Sikeresen alkalmazta Ivan Bunyejev szovjet traktoros módszerét. Bizău Ioan

ugyanakkor hozzásegítette Lupas Vasile traktorost — aki a munkában fegyelmezetlen volt, nem gondozta traktorát, — hogy hiányosságait felszámolja. A kapott segítség folytán ez utóbbit nemrég elmunkássá nyilvánították.

Most, miután a tanfolyam hallgatóival ismertették a pártoktatási évvizárral megbeszélések problémáit, a propagandista naponta 1-2 hallgatóval foglalkozik. Segíti őket tanulmányaikban, a kérdések rendszeresítésében és összekapcsolja a problémákat az állami gazdaság dolgozóit előtt álló gyakorlati feladatokkal, hogy ezáltal is magas színvonalat biztosítson az évvégi megbeszélések számára. Hasonlóképpen néhányat a tanulmányozásban élenjárók közül beosztottak a gyengébben felkészültek mellé, hogy segítsék őket a tanulásban.

A pártoktatás évvégi előkészületeinek sikere érdekében munkatervet készítettek, amely többek között kollektív konzultációk megtartását írja elő a hallgatók számára egyes fontosabb problémákról, mint például „A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségéről”. Ezenkívül a propagandista egyéni konzultációt ad minden egyes tanfolyami hallgatónak, aki a tanulmányi kérdésekben valamit nem lát tisztán.

Annak érdekében, hogy a fogantatosított intézkedések elérjék céljukat, az alapszervezetnek naponta ellenőriznie kell, hogyan végzi munkáját ebben az időszakban a propagandista. Biztosítani kell a pártoktatási tanfolyam összes hallgatói számára, hogy az évvizárral megbeszéléseken részvehessenek.

Minden egyes hallgató kötelessége alaposan felkészülni, hogy cselekvően vehessen részt az összes kérdés megvitatásában, amelyek az évvizárral megbeszélések keretében felmerülnek.

Bíráló cikkeink nyomán

„Gyorsítsuk meg a vetési munkálatok útját” Borosjenőrajonban” című cikkünkben, — amely 1954 május 8-iki lapszámunkban jelent meg, — bíráltuk a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának és a rajoni pártbizottság mezőgazdasági osztályának munkáját. Nem végezték jó mozgósítást a vetés gyors befejezése érdekében és ezért a rajon területén ez a munka visszamaradt.

A rajoni pártbizottság elemezte a cikkünkben felfedezett hibákat, igyekezett megavítani munkáját és válaszában már az elért eredményekről számolt be.

Fokozták a közszeg pártalapszervezetek és néptanácsok áranvitását és mozgósítását és jó munkával sikerült május 17-ig aavaszi vetési tervet 102,02 százalékban teljesíteniük.

Az ipari növények vetési tervét azonban nem tudták 100 százalékban megvalósítani, mert sok esetben hibát követtek el a szerződéstköző vállalatok. A rajoni pártbizottság megállapítása szerint a gyárak megbízottai nem végeztek el a reáluk háruló feladatokat. Nem kérték a pártbizottság segítségét, csupán a községek néptanács-helyiségében a néptanácsi titkárok-nak panaszkodtak, ahelyett, hogy a termelők sorában folytatott széleskörű meggyőző munkával igyekeztek volna egyre-lybb szerződést kötni. Megelégedtek az elért „eredményekkel” és felvetették a kiszállás után járó napidíjakat, majd mint akik jól végezték dolgukat, visszamentek a vállalatokhoz. Ilyen eset például Gurba, Csermő, Borosjenő és Szőlös községekben fordult elő.

Több helyen a vetőmagvakat is későn kapták meg a falusi termelők, ami szintén a gyárak hanyagságának következménye. Csermő a cukorrépamagot csak április 20-án, Apáti a kendermagot csak május 10-én kapta meg.

A rajoni pártbizottság intézkedett a rajon területén szerződést kötni vállalatok vezetőségéinél, hogy ezentúl ellenőrizzék jobban megbízottjaikat és a vetőmagvakat idejében kadjék el, hogy a termelők mielőbb vehessenek.

A rajoni pártbizottság rámutat arra is, hogy a haladott agrotechnikai módszerek alkalmazása terén széleskörű felvilágosító munkával sikerült meggyőzni Borosjenőrajonban az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztlak egy részét a haladott agrotechnikai módszerek alkalmazásának jelentőségéről. Így a magánszektorban 67 hektárnyi területen vetettek négyzetesen fészkekbe kukoricát.

Menetrend

Az Arad—Hegyaljai villamosvasút 1954 május 25-ől érvényes menetrendje:
Aradról indul: 4.56, 7.35, 11.30, 14.30, 16.55 és 18.31 órákor.
Aradra érkeznek: 6.06, 7.12, 9.50, 13.45, 17.48 és 20.48 órákor.

Közlemények

A ROMAN NEPKÖZTARSASAG Természettudományi és Földrajzi Társasága értesíti az érdekelteket, hogy megjelent a „Natura” című folyóirat 2. számú kiadása, amely érdekes földrajzi és biológiai kérdésekkel foglalkozik.

AZ ARADI FILHARMONIA ma, kedden, május 25-én este 8 órákor a Kulturpalota kistermében lecke-hangversenyt rendez. Vezénvel: Brnzeu Nicolae, előadó: Boboc Nicolae.

Az ipari termelés további növelése szorosan összefügg a belső tartalékok feltárásának és kihasználásának kérdésével. A tartalék fogalma a maga megkövetelt köznapl értelmezésében feltételezi, hogy korlátozott dologról van szó; meghatározásánál fogva tehát a tartalék felbecsülhető és így kimeríthető is. A termelés belső tartalékainak esetében azonban egészen más a helyzet. A szocialista vállalatok tartalékai dinamikus jellegűek. Gyakorlatilag kimeríthetetlenek, mert a szocialista gazdaság feltételei között végtelen lehetőség nyílik a termelés technikai fejlődésére, a kérdések ezalképesítésére és műszaki színvonalának emelésére, továbbá arra, hogy a vállalatok munkaközösségeit egyre érdekelttebbé tegyék a termelési mutatószámok javításában. A termelés műszaki-szervezési feltételeinek rendszeres javítása újabb és újabb tartalékokat teremt, amelyeket fel kell tárni és a teljesítés szolgálatába kell állítani. Sohasem szabhatunk határt a termelés belső tartalékainak. Eppen ezért a belső tartalékok feltárása állandó feladat. És nemcsak azért állandó feladat, mert a tartalékok volumene állandóan nő, hanem azért is, mert a vállalat különböző munkaszektorai között kölcsönösen függő viszony áll fenn s így a tartalékok feltárása és kihasználása egy adott szektorban szükségessé teszi a tartalékok kihasználását a kiegészítő szektorokban is.

Ebből adódik a szocialista ipar tartalékainak komplex jellege. A belső tartalékok komplex jellegét azonban még egy más tény is érthetővé teszi: a felszerelésben rejlő belső tartalékok, vagyis a felszerelés jobb kihasználása például, tartalékot jelent olyan értelemben is, hogy lehetővé teszi az adott termeléshez szükséges munkamenység csökkentését is. Ugyanúgy, a termelés anyagi költségeinek tartálékai (például a forgóalapok költségei, a nyersanyag, a fűtőanyag, a fűtőanyag jobb kihasználása, a hulladék csökkentése, stb.) egyben a munkatermelékenység tartalékai is.

A vállalat gépeit és berendezéseit intenzív és extenzív szempontból egyaránt minél jobban ki kell használni. Intenzív szempontból a gépek annál jobban vannak kihasználva, minél többet termelnek időegységénként (naponként vagy óránként). Extenzív szempontból pedig annál jobban vannak kihasználva minél több ideig működnek egy adott időszakban megszakítás

és termelési ürok nélkül. Vállalataink munkái és technikai előtti az a feladat áll, hogy kihozzák a gépből mindazt, amit teljesíteni képes, hogy minél jobban kihasználják a gépet.

A Szovjetunió gazdag tapasztalata a termelés belső tartalékainak feltárása és kihasználása terén, komoly segítséget nyújt nekünk a szocializmus gazdasági alapjainak felépítéséért vívott harcban. Ez a tapasztalat megmutatja, mennyi lehetőség van arra, hogy iparvállalataink belső tartalékait a gazdasági tervük teljesítésének és túlszárnyalásának szolgálatába állítsuk.

Az állóeszközök belső tartalékainak mozgósítása terén a leghatásosabb módszer a termelési felület s különösen az ipari felszerelés jobb kihasználása. A termelési felület helyes kihasználása — a gépek és a szerszámok célszerű műhelyi elrendezése, valamint a vállalati állóalapok összességében a produktív felszerelés részarányának állandó növelése által — nemcsak pénz, anyag és munka megtakarítást eredményez, hanem hozzájárul a gépek gyors üzembehelyezéséhez is. Az új gépeket nem kell raktárban tartani amíg új termelési felületeket építenek, hanem a meglévő felület jobb kihasználásával gyorsan fel kell szerelni és működésbe állítani.

A termelési felület gazdaságos kihasználásának elemi feltétele a termelés jó megszervezése. Ezt az osztályokon észlelhető esetleges rendellenesség felszámolásával, a felesleges felszerelés más termelési részlegnek vagy más vállalatoknak való átadásával, a segédműhelyeknek az alapsztályokból való elkülönítésével, a felszabadult termelési felület új felszereléssel való elfoglalásával, stb. lehet elérni. A szovjet iparvállalatok példája megmutatja, hogy milyen nagy jelentősége van az ipari termelés növelésében a termelés magas színvonalu megszervezésének. Az orehovi gyápot szövet kombinátban például a szövőgépek elhelyezésének átszervezésével nemcsak a munkafeltételek javultak meg lényegesen, de 452 négyzetméter felület is felszabadult, amelyet a kikészítő osztály kibővítésére használtak fel.

A működésben lévő felszerelés jobb kihasználását két úton lehet elérni:

1. extenzív úton, vagyis a felszerelés működési idejének olymértvű növelésével, hogy működése minél jobban megközelítse az évi

8760 órát (az állóalapok kihasználásának évi fizikai határa);

2. intenzív úton, vagyis a felszerelés jobb kihasználásával olyképpen, hogy ez a felszerelés termelékenysége növekedéséhez vezessen.

A felszerelés jobb kihasználását extenzív úton a műszakon belüli idővesztés csökkentésével és a műszakok számának növelésével lehet elérni. A műszakon belüli munkaidővesztés csökkentése úgy biztosítható, ha minden munkás teljesen kihasználja a munkaidő 480 percét, ha a munkáslétszám biztosítja az összes gépek működését, ha a vállalatok közti együttműködés jól van megszervezve, s ha a munkahelyeket pontosan ellátják a szükséges anyagokkal, stb.

Ha a felszerelés kihasználási idejének növelése (az extenzív kihasználás) korlátozva is van, a felszerelés intenzív kihasználását — a termelés növelése érdekében — gyakorlatilag korlátlannal lehet fokozni. A szocialista gazdaság óriási lehetőségeket nyújt a technika fejlődésére és a termelés megszervezésének tökéletesítésére s így lehetővé teszi a felszerelés kihasználásának állandó fokozását, teljesítményének korlátlan növelését. Ez a belső termelési tartalékok mozgósításának legfontosabb útja, a termelés növelésének legfőbb forrása a szocialista vállalatokban.

A forgóeszközök terén a belső tartalékok mozgósításának és felhasználásának legfőbb útjai a következők: a forgóeszközök forgási sebességének meggyorsítása, a szigorú takarékosági rendszer megvalósítása és a termékek minőségének javítása.

A forgóeszközök körforgásának meggyorsítása gazdasági szempontból azért jelentős, mert lehetővé teszi, hogy a forgóeszközök minél nagyobb része a termelésben működjön s csak kis része szolgálja a forgalmat, vagyis működik úgy, hogy ne járuljon hozzá közvetlenül a termeléshez. A forgóeszközök forgási sebességének meggyorsítása lehetővé teszi, hogy meglévő gazdasági eszközökkel segítségével gyorsabban építsük a szocializmust. A produktív alapok körforgásának meggyorsítását folytató kártató harc döntő jelentőségű a termelési önköltség csökkentése, az egész népgazdaság nagyobb jövedelmezősége szempontjából. A forgóeszközök forgási sebességének meggyorsítását szolgáló utak és

módszerek feltárása tehát alapvető gazdasági feladat.

A takarékosági rendszer azt jelenti, hogy a terv teljesítése és túlszárnyalása, a termelés szakadatlan növelése és tökéletesítése, a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának állandó emelése érdekében biztosítjuk a vállalat összes erőforrásainak és eszközeinek kihasználását. A takarékosági rendszer, amely csökkenti a különböző anyag-, munka és pénzköltségeket, lehetővé teszi, hogy ugyanannyi anyaggal, munkával és pénzzel állandóan növeljük a termelést.

A forgóalappal való takarékoságot folytatott harcban jelentős szerepe van a termékek minőségének állandó javítására irányuló mozgalomnak. A selejt felszámolásával, jöminőségű termékek készítésével, vállalatunk a forgóalapok egyik legfontosabb belső tartalékát értékesíti.

Ami a munkatermelékenység növelésének belső tartalékait illeti, — minthogy a belső tartalékok általában komplex jellegűek — az álló- és forgóalapok kihasználásának megjavítását szolgáló módszerek nagy része ugyanakkor alkalmas módszer a munkatermelékenység növelésére is. Így például, a felszerelés kihasználásának extenzív megjavítása a fejlett technikai módszerek bevezetése által, ugyanakkor fokozzuk a munkatermelékenységet, stb. is. A munkatermelékenység emelésében jelentős szerepet játszik a munkaszervezés fejlett formáinak bevezetése, a szocialista munkafegyelem megerősítése, a dolgozók szakmai színvonalának emelése és főképpen a szocialista verseny kiterjesztése.

Végül számos intézkedés létezik, amelyeknek alkalmazása a belső tartalékok sokoldalú mozgósítását eredményezi. Ezek közül, mint a legfontosabbakat, meg kell említenünk a progresszív technikai átlagnormát, a munka grafikon szerinti megszervezését, a szocialista gazdálkodás bevezetését az osztályokon, az iparvállalatok szakosítását és együttműködésük megszervezését.

A belső tartalékok feltárásáért és kihasználásáért folytatott küzdelem döntő tényezője a dolgozók alkotó kezdeményezése és tevékenysége, vagyis az a körülmény, hogy a dolgozók a szocializmus viszonyai között becsületbeli kérdésnek, a dicsőség és hősiesség kérdésének tekintik a munkát.

A Szovjetunió honvédelmi miniszterének napiparancsa Ukraina Oroszországgal való újraegyesülésének 300. évfordulója alkalmából

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ közli a Szovjetunió honvédelmi miniszterének napiparancsát:

Katonák és tisztek, szakaszvezetők és tisztes elvtársak!

Tiszt, tábornok és tengeri elvtársak! A Szovjetunió fegyveres erői az egész szovjet néppel együtt jelentős történelmi eseménynek tekintik Ukrajna Oroszországgal való újraegyesülésének 300. évfordulóját, az ukrán és az orosz nép, valamint a Szovjetunió összes népének nagy nemzeti ünnepét.

Üdvözöllek benneteket Ukrajna Oroszországgal való újraegyesülésének 300. évfor-

dulója — az egész nép ünnepe alkalmából. A Szovjetunió népei meghonthatatlan testvéri barátságának tiszteletére elrendelem:

Május 23-án a csapatok tartásának díszszemlét és Kijevben — Szovjet Ukrajna fővárosában, — Harkovban, Perejaszlav-Hmelnickijben, Lvovban, valamint Szevasztopol és Ogyessza hus városokban, dördüljön el 20 ágyú sorlize.

Május 30-án rendezzenek Moszkában — hazánk fővárosában — katonai díszszemlét és dördüljön el 20 ágyú üdvözlő sorlize.

Eljen nagy hazánk — a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége!

Eljen országunk népének testvéri barátsága — a soknemzetiségű szocialista állam erejének és halalmának forrása!

Eljenek és erősödjének a győzelmi díszfénnyel övezett szovjet fegyveres erők — a béke és hazánk biztonságának őrei!

Eljen a szovjet kormány!

Eljen a Szovjetunió Kommunista Pártja, a szovjet nép nagy vezető és felkeltő ereje, a kommunizmusért vívott harcban!

N. A. BULGANYIN,

a Szovjetunió marsallja,

a Szovjetunió honvédelmi minisztere

Román művészek tanulmányutja a Magyar Népköztársaságban

BUDAPEST. (Agerpres). — Az MTI közli:

A Külföldi Kultúrapcsolatok Magyar Intézetének meghívására május 21-én Budapestre érkezett Constantin Baraschi állam díjas szobrász, a Román Népköztársaság művészetének érdemes mestere, Miklóssy Gábor festőművész és Ion Doru karikaturista. A román vendégek egy hónapig tartózkodnak a Magyar Népköztársaságban.

Ujabb francia sebesülteket szállítottak el Dien Bien Fuból

GENF. (Agerpres). — Május 19-én és 20-án repülőgéppel 129 sebesült hadifoglyot szállítottak el Dien Bien Fuból. A sebesültek elszállítását a vietnámi néphadsereg önzetlensége tette lehetővé, jóllehet a francia gyarmattartók megsebzették a sebesültek elszállítására létrejött egyezményt és bombatámadást hajtottak végre Dien Bien Fuból három kilométernyire több célpont ellen.

A sebesült hadifoglyok elszállításával kapcsolatos híradásában a Vietnámi Hírlapnyomás rámutat arra, hogy május 19-én a vietnámi főparancsnokság engedélyt adott a francia helikopteroknak és könnyű repülőgépeknek, hogy leszálljanak Dien Bien Fuból felvegyenek és Hanojba szállítsanak 81 sebesült hadifoglyot.

Május 20-án délelőtt a vietnámi főparancsnokság megengedte a francia főnök, hogy további 48 sebesült hadifoglyot szállítson el.

Indokínába tartó amerikai gépek nem repülhetnek át egyiptomi területen

KAIRO. (Agerpres). — A TASZSZ közli: Az „Al-Gumhuria” és az „Ahtar El-Jaum” című lapok híradásai szerint az egyiptomi kormány megtiltotta, hogy az indokínai népek ellen harcoló francia haderők számára csapatokat, fegyvereket és felszerelést szállító amerikai repülőgépek Egyiptom fölött átparoljanak.

Egy hónappal ezelőtt felkérték az egyiptomi kormányt — írja az „Al-Gumhuria” — engedélyezze, hogy az indokínai küldött amerikai gépek Egyiptomon átparoljanak. A kormány azonban, egyenesen és határozottan visszautasította ezt a kérést.

A genfi értekezlet munkálatai

A május 22-i ülés

GENF. (Az Agerpres különtudósítójától.) Több mint egyhetes megszakítás után, a genfi értekezlet 22-én délután 3 órakor újra megkezdte az első napirendi pont — a koreai kérdés békés rendezésének — megvitatását.

Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere, az ülésen tartott beszédében utalt azokra a küldöttségekre, amelyek védelmükbe akarták venni az amerikaiak ázsiai politikáját. Egyesek nem riadnak vissza attól sem — mondotta Csu En-laj —, hogy saját országaik nemzeti érdekeivel ellentétben az amerikai agresszorokat szolgálják. Ezek az emberek azonban semmiképpen nem képviselhetik az ázsiai népeket. Az ázsiai népek sohasem fogadták el és nem fogják elfogadni az Egyesült Államoknak Ázsiában folytatott gyarmati politikáját.

Csu En-laj ezután foglalkozott az Egyesült Nemzetek Szervezetének törvénytelen határozataival és utalt számos tényre, amelyek az USA koreai agresszióját bizonyítják. Kifejtette, hogy a kínai nép egyike volt az Egyesült Nemzetek Szervezete megalapítóinak, állandóan támogatta az ENSZ alapokmányának célkitűzéseit és elveit. Az a tény, hogy az ENSZ tagjainak többsége, az Egyesült Államok politikáját követve, megfosztotta a Kínai Népköztársaságot törvényes jogaitól az ENSZ-ben, nyílt megszegése az alapokmányoknak és ez ártott az ENSZ tekintélyének.

Csu En-laj utalt ezután arra a körülményre, hogy az ENSZ törvénytelen határozatai nem szolgálhatnak alapot a koreai kérdés békés rendezésére. A genfi értekezlet kötelessége megteremteti azokat az előfeltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a koreai nép a függetlenség, a béke

és a demokrácia alapján megvalósítsa országa egységét. E cél érdekében külföldi beavatkozás nélkül választásokat kell tartani egész Koreában, az idegen haderőket pedig ki kell vonni Koreából még a választások lebonyolítása előtt.

Az összkoreai választások megtartásának támogatására a Kínai Népköztársaság küldöttsége úgy véli, hogy semleges bizottságot kell létesíteni azoknak a nemzeteknek a képviselőiből, amelyek nem vettek részt a koreai háborúban.

E cél érdekében a Kínai Népköztársaság küldöttsége azt javasolja, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság küldöttségének április 27-iki javaslatában szereplő 1. szakaszt a következőkkel egészítsék ki: „Annak érdekében, hogy elősegítsék az összkoreai bizottságot az összkoreai választások megtartásában az összkoreai választótörvény alapján, az idegen beavatkozást kizáró szabadság feltételei között, alkítsanak a semleges nemzetekből egy bizottságot, amely ellenőrizze az összkoreai választásokat.”

Végül Csu En-laj kijelentette, hogy az 1953 júniusában és 1954 januárjában erőszakkal visszatartott hadifoglyok kérdésén nem lehet lezártnak tekinteni.

Ezután a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere emelkedett szólásra. Ő is utalt arra a tényre, hogy az ENSZ-nek Koreára vonatkozó törvénytelen határozatait nem ismerték el és nem is lehet ezeket sohasem elismerni, mert ezek a liszinnanista klíkk és az Egyesült Államok uralkodóinak egész Koreára való kiterjesztésére irányulnak. Az erőszakkal visszatartott hadifoglyok

kérdésével foglalkozva, Nam Ir rámutatott arra, hogy a koreai—kínai haderőkhöz tartozó 45.000 hadifogly kérdésére nem tekinthető megoldottnak.

Nam Ir végül kijelentette, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság küldöttsége hozzájárul a Kínai Népköztársaság küldöttségének ahhoz a javaslatához, hogy bizonyos semleges államok képviselőiből alkítsanak bizottságot az összkoreai választások ellenőrzésére.

Ezután a liszinnanista képviselő szólt fel. Hosszas bevezetőjében megismételte az előző üléseken hangzottakat, majd úgynevezett új tervet terjesztett elő. A liszinnanista terv voltaképpen nem egyéb, mint az értekezlet kezdetén előterjesztett ausztráliai javaslatok megismétlése az összkoreai választások tekintetében, amely szerint az Egyesült Nemzetek csapatai a választások idején is Koreában maradnak.

Az értekezlet kezdetén Dulles által kifejlesztett álláspontja utalva, a liszinnanista megbízott javasolta, hogy csupán az ENSZ zászlaja alatt a koreai nép elleni agresszióban részt vett 16 állam fegyveres erői maradjanak Koreában. Amint már annak idején lepleződött, ennek a javaslatnak az a célja, hogy az imperialista agresszív körök az állaluk megfelelőnek vélt adott pillanatban újra kiültsék a vizsályt és veszélyeztessék a Kínai Népköztársaság határait.

A liszinnanisták „tervének” harmadik pontja a baodajista küldöttségnek az indokínai kérdésre vonatkozó javaslataihoz hasonlóan azt a neveléses követelést tartalmazza, hogy a választásokat a liszinnanista rendszer fenntartásága alatt tartásuk meg.

Ezzel az ülés befejeződött.

Harc az igaz ügyért

Ezekben a napokban, amikor az általános érdeklődés középpontjában az indokínai események állnak, nagy figyelmet szentel a haladó francia sajtó vietnámi szemléseinek nyilatkozatainak. Így például a „La nouvelle critique” hosszú cikket közöl Ngvu-en Van Ba tollából „A vietnámi ellenállás mozgalom a maga valóságában” címmel. Csau Dak Thao cikke: „A vietnámi kultúra ma és a múltban” ugyancsak ebben a lapban jelent meg.

Érdekesek ezek a cikkek, mert szerzőik a vietnámi nép felszabadító harcának valóságos történetét ismertetik és bebizonyítják, milyen képtelenek az imperialisták által terjesztett kóhollandások, amelyekkel a hiszékeny embereket akarják félrevezetni.

Vietnám története már évtizedek óta a gyarmatosítók elleni nemzeti ellenállás hősi epósa. Ezek folyamán az ellenállási harcok minden egyes szakaszában a nép újabb és újabb rétegei csatlakoztak a szabadságharcosokhoz. Volt idő, amikor hűbérurak kelttek fel a gyarmati uralom ellen. Az elmaradott földművelő országnak hűbéri alapú fenntartására irányuló törekvéseik azonban rányomta bélyegét a nemzeti felszabadító mozgalomra és gyengítette azt. Míg a gyarmatosítók 1917-ben a hűbérurak utolsó felkelését leverték, azok többé meg sem moccantak.

Az első világháború után megindult indokínában az ültetvénygazdaság gyors fejlődése. Megindult az iparosodás és felindult a kereskedelem. Ebben az időszakban a felszabadító mozgalmat a fiatal vietnámi burzsoázia vezette, amelyet a gyarmatosítók fojtogattak. A huszas években sorban alakultak meg Vietnámban: egy polgári demokratikus Nemzeti Párt, a Forradalmi Ifjúság szövetsége, valamint munkás, paraszt-, és diákszervezetek. Illegális hazafias írásként jelentek meg. 1930-ban levertek egy felkelést, amelyet a Nemzeti Párt szervezett és erre a burzsoázia visszavonult a polgári demokratikus forradalom vezetésétől. A mozgalom élére az akkor még egészen fiatal munkásosztály állott, amely teljes tudatában volt már országa jövőéért viselt felelősségének.

Amikor Franciaországban megalakult a Népfront, az összes haladó vietnámi pártok

— élükön az 1930-ban megszületett Indokínai Kommunista Párttal, — a Demokratikus Indokínai Arcvonalba tömörültek; harcuk célját a „szabadság, rizs, béke” jelszava fejezte ki. Ekkor már számos legális haladó szellemű folyóirat jelent meg vietnámi és francia nyelven.

1940-ben japán csapatok törtek Vietnámba. A hazafik illegálisba vonultak és pártizánharcot kezdték. A francia gyarmati hatóságok a japán betolakodókat engedelmesen szolgálták: 1944-ben az ország egész megszállott területén található rizkészeleket felfogták a japánok számára, aminek következménye éhínség és köztudott ember pusztulása volt. A vietnámi nép erre felkeléseket választott. A felszabadító harcok tüzeben született meg 1941-ben a Függetlenségi Liga (Vietminh), egy széles néprétegeket magában foglaló hazafias arcvonal.

„Az egész vietnámi nép — földesurak és parasztok, munkások és polgárok, városi polgárok, a nemzeti függetlenség zászlaja köré csoportosultak. Először történt, hogy az imperialista-ellenes arcvonal úgy hatolt meg népréteget fogott át. A vietnámi forradalom meg mindig polgári demokrácia jellegű, de az imperialista-ellenes harc sür-gősebb, mint a feudalizmus elleni” — írja Csang Tin, a Vietnámi Dolgozók Pártja főtitkára.

A japán országrablók 1945 márciusában az egész megszállott területen magukhoz ragadták a hatalmat és eltávolították a francia közigazgatási hatóságokat. Míg a militarista Japán a szovjet csapatoktól vereséget szenvedett és megadta magát, Vietnám népe a kommunista párt és a Vietminh vezetésével felkelt, szétzúzta a japán megszállókat és megalakította 1945-ben a Vietnámi Demokratikus Köztársaságot. A nép demokratikus szabadságjogokat kapott, általános szavazás útján népi bizottságokat választott. Véget ért a rendőri terror, fosztogatás, kényszermunka és földrablás.

A jogtörő és fasista kizsákmányolás egyszerű megszüntetése jelentősen emelte a

munkás és parasztlételek életshírvonalát. A kispolgárság és a nemzeti burzsoázia megszabadult az imperialista monopolisták végzetes uralmától. Az értelmiségiekre az alkotó munkának oly kitartása várt, amelyre a gyarmati uralom alatt gondolni sem mert. A függetlenség megteremtette a vietnámi társadalmi erők kifejlődését.

Nem csoda, hogy a harcra kész hazafias egységfront köré mind jobban bővült, ezután, hogy 1946-ban a francia gyarmatosítók fegyveres eszközökkel folyamodnak. Ma már 10 millió meghaladó fegyveres harcos a vietnámi egységfronthoz, a Lien Viet-hez. Ngvu-en Van Ba azt írja:

„Még mindig Vietnám-ról beszélnek, holott az valójában egy tágabb, nagyobb létszámú befogadó szervezethez olvadt be, a „Lien Viet”-be, mivel ez programjává tette a függetlenségért vívott harcot és a demokratikus Vietnám megteremtését.”

Abból is kitűnik, milyen széles körrel fel a Lien-Viet, hogy a Nemzeti Bizottságot 54 különböző politikai pártból és választási felfogáshoz tartozó képviselő alkotta.

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság vezető szerveinek összetétele is arról tanuskodik, hogy a gyarmatosítók elleni felszabadító mozgalomban és az állami újjáépítésben „hazafiak akik nem kommunisták” és olyan személyek, akik nem tartoztak a haladók táborába — vesznek részt.

Fontos szerepet játszik Vietnám politikai életében a szegény parasztokból és mezőgazdasági munkásokból álló parasztszövetség. E szövetség hathatós hozzájárulásával valósult meg 1945—1953 között a föld-reform. A lakosság 85 százaléka paraszt, száz parasztszázad közül 58-nak nem volt azelőtt földje. A néphadsereg száz katonája közül kilencven szegényparaszt származású. Erélyes kormányintézkedésekkel folyik a föld, jószág és mezőgazdasági termelőeszközök szétosztása a szegény parasztok között.

Ez elengedhetetlen feltétele a nemzeti felszabadító mozgalom sikerének, valamint a nép kulturális és életshírvonalának emelésének.

A parasztság segítése teszi lehetővé a vietnámi néphadsereg nagy mozgékonyaságát. A paraszbrigádok szerepét a francia expedíós hadsereg parancsnoksága pedig tévesen lebecsüli. Ngvu-en azt írja:

„Minden csapatot vezető harc közben egy népi egység kíséri, férfiak és nők hordják a lőszert és élelmet, a tűzvonalig kövelve a csapatokat.”

A vietnámi hadsereg sikerét nem tudjuk elképzelni a felusi lakosság tettekre kész segítségével nélkül. Tények bizonyítják, hogy a gyarmati olnyomók ellen folytatott függetlenségi harc az egész nép harca és a vietnám nép legyőzhetetlensége és állhatatossága ebben a háborúban nem lehet „véletlen és külföldi segítség következménye”.

A vietnám nép nemcsak elveitől áthatva, igazságos háborút folytat. Ugyanakkor az évek sora óta tartó véres háború súlyos körülményei között építi új alapokra gazdaságát és fejleszti kulturáját.

A „La nouvelle critique” című folyóiratban olvashatjuk, hogyan dolgoznak a dzsungelben az inari és mezőgazdasági laboratóriumok. Sikeresen alkalmazzák a micurini agrobiológiát, ezer és ezer hektár földön érnek el magasabb terméshozamot a rizs, kukorica és bab termesztésében.

A háború folyamán egész 1952-ig 14 millió irástudatlan tanulta meg a betűvetést és 700.000 ember tanult továbbképző tanfolyamokon.

A haladó Franciaország társa és barátja a vietnámi népeknek. A vietnámi nép reméli, hogy a francia nép bekeszeretle és józan esze megtámasztja a magyar népet, akik örült módra meg ma is hajlandók a „dolár oltására” minél több áldozatot hozni.

„Függetlenség, szabadság, boldogság”, ez a Vietnámi Demokratikus Köztársaság jelszava. Ennek a nemes jelszónak eszméi minden bekeszerető népek kedvesek. Ezek az eszmék felkeltették a francia hazafiat az ellenállás mozgalomban. Ezek az eszmék töltik el ma is a nagy francia nemzetet. A francia nemzet azt akarja, hogy legyen vége az igazságtalan rablőháborúnak, amely a vietnámi és francia anyának fájdalmat okoz és vietnámi és francia gyermekeket árvalká tesz.